

ВІННИЦЬКИЙ КООПЕРАТИВНИЙ ІНСТИТУТ

Кафедра права

ПОГОДЖЕНО

Проректор з науково-педагогічної роботи

Світлана НАГОРНЯК

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою інституту

Протокол № «1» від 31.08.2022 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Кооперативне право

(назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти

галузь знань

спеціальність

освітньо-професійна програма

компонент освітньо-професійної програми

Мова викладання

Другий (магістерський) рівень

07 «Управління та адміністрування»

073 Менеджмент

«Менеджмент»

вибіркова

українська

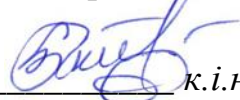
Робоча програма навчальної дисципліни «Кооперативне право» для здобувачів другого (магістерського) рівня за спеціальністю *073 Менеджмент*.

Освітньо-професійна програма: Менеджмент

Мова навчання: *українська*

Розробник: Володимир ПЕТРЕНКО, к.і.н., доцент кафедри права

Робоча програма розглянута та схвалена на засіданні *кафедри права*
Протокол від «31» серпня 2022 р. №1

Завідувач кафедри права к.і.н., Володимир ПЕТРЕНКО

«31» серпня 2022 р.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань <u>07 Управління та адміністрування</u>	Нормативна	
Модулів – 2	Спеціальність: <u>073 Менеджмент</u>	Рік підготовки:	
		2-й	1-й
		Семестр	
		3-й	1-й
Загальна кількість годин – 90	Другий (магістерський) рівень	Лекції	
		18 год.	6 год.
		Практичні, семінарські	
		12 год.	2 год.
		Самостійна робота	
		58 год.	80 год.
		ПМК - 2	
		Вид контролю: залік	

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи та індивідуальної роботи % становить:

для денної форми навчання – 35,6 %

для заочної форми навчання – 11,1 %.

2. Мета, завдання, компетентності та програмні результати навчання

2.1. Вивчення кооперативного права здійснюється з **метою** засвоєння базових понять теорії кооперативного права і найважливіших положень кооперативного законодавства України, опанування технологій правового регулювання кооперативних відносин, набуття студентами практичних навичок реалізації кооперативно-правових норм.

2.2. Основними завданнями вивчення дисципліни «Кооперативне право» є:

- засвоєння основних понять теорії кооперативного права;
- формування уявлення про етапи становлення і розвитку кооперативного права незалежної України;
- з'ясування змісту основних інститутів кооперативного права України;
- вивчення особливостей правового регулювання кооперації окремих видів;
- формування вмінь і навичок самостійного пошуку, аналізу і коректного тлумачення актів кооперативного законодавства України та правильного їх використання.
- розвивати у студентів пізнавальні інтереси, вміння працювати з навчально-методичною літературою.

2.3. Компетентності

2.3.1. Загальні компетентності:

- ЗК2. Здатність до спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами інших галузей знань/видів економічної діяльності).
- ЗК3. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.
- ЗК4. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.
- ЗК5. Здатність діяти на основі етичних міркувань.

2.3.2. Спеціальні компетенції:

- СК1.Здатність обирати та використовувати концепції, методи та інструментарій менеджменту, в тому числі у відповідності до визначених цілей міжнародних стандартів.
- СК3. Здатність до саморозвитку, навчання впродовж життя та ефективного менеджменту.
- СК4. Здатність до ефективного використання та розвитку ресурсів організації.
- СК5.Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління.
- СК9.Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, приймати ефективні управлінські рішення та забезпечувати їх реалізацію.

2.4. Програмні результати навчання

- ПРН1. Критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління в непередбачуваних умовах.
- ПРН2. Ідентифікувати проблеми в організації та обґрунтовувати методи їх вирішення.
- ПРН7. Організовувати та здійснювати ефективні комунікації всередині колективу, з представниками різних професійних груп та в міжнародному контексті.
- ПРН9. Вміти спілкуватись в професійних і наукових колах державною та іноземною мовами.
- ПРН10. Демонструвати лідерські навички та вміння працювати у команді, взаємодіяти з людьми, впливати на їх поведінку для вирішення професійних задач.
- ПРН11. Забезпечувати особистий професійний розвиток та планування власного часу.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «КООПЕРАТИВНЕ ПРАВО»

Модуль I. Загальна частина

Тема 1. Кооперація та її взаємовідносини з державою

Поняття, мета й основні завдання кооперації. Кооперативні цінності. Міжнародні принципи кооперації. Кооперативні системи. Історичний досвід та сучасні тенденції розвитку взаємовідносин держави і кооперації. Форми і методи взаємовідносин держави і кооперації. Законодавство як засіб взаємовпливу держави і кооперації.

Законодавчі засади взаємовідносин держави і кооперації. Функції і компетенція державних органів у взаємовідносинах з кооперативами, їх об'єднаннями та створеними ними підприємствами і організаціями. Відповідальність держави за шкоду, заподіяну кооперативам, їх об'єднанням внаслідок втручання державних органів у їхню діяльність.

Тема 2. Загальна характеристика кооперативного права

Поняття і предмет кооперативного права. Методи регулювання в кооперативному праві. Принципи кооперативного права. Система кооперативного права. Місце кооперативного права в системі національного права.

Кооперативні правовідносини, їхній зміст і види. Суб'єкти кооперативних правовідносин. Об'єкти кооперативних правовідносин. Виникнення, зміна і припинення кооперативних правовідносин. Джерела кооперативного права та їхні види. Конституційні засади кооперативного права. Закони про кооперацію. Підзаконні нормативні акти про кооперацію. Внутрішньо кооперативні нормативні акти. Статут кооперативу.

Тема 3. Правовий статус кооперативів, їх об'єднань і створених ними підприємств

Поняття правового статусу і правового становища. Законодавство України, що регламентує правовий статус кооперативних організацій. Правовий статус кооперативу. Правоздатність і дієздатність кооперативу. Установчі документи кооперативу.

Порядок створення кооперативу, його державна реєстрація. Отримання документів дозвільного характеру. Поняття, підстави та форми припинення кооперативу, порядок його здійснення. Поняття і види об'єднань кооперативів. Кооперативні системи. Кооперативи кооперативів. Порядок створення об'єднань кооперативів. Установчі документи об'єднань кооперативів. Правовий статус об'єднання кооперативів. Види й організаційно-правові форми підприємств, створених кооперативами та їх об'єднаннями. Підприємство споживчої кооперації.

Правовий статус підприємств та організацій, створених кооперативами та їх об'єднаннями. Кооперативні організації як суб'єкти юридичної відповідальності. Поняття, підстави і форми господарсько-правової відповідальності. Господарські санкції. Відшкодування збитків. Штрафні санкції. Оперативно-господарські санкції. Адміністративно-господарські санкції. Загальні положення про адміністративну та кримінальну відповідальність за правопорушення у сфері господарювання.

Форми, способи і механізми захисту прав та законних інтересів кооперативних організацій. Судовий, адміністративний і нотаріальний захист прав та законних інтересів кооперативних організацій. Захист прав та інтересів кооперативних організацій Конституційним судом України, загальними судами, адміністративними судами, господарськими судами, третейськими судами.

Тема 4. Право членства в кооперативі

Поняття та юридичне значення права членства в кооперативі. Характерні риси (принципи) суб'єктивного права кооперативного членства. Засновники кооперативу. Фізичні особи як члени кооперативу.

Юридичні особи як члени кооперативу. Асоційовані члени кооперативу. Умови і порядок вступу до кооперативу. Права та обов'язки членів кооперативу. Відповідальність членів кооперативу за зобов'язаннями кооперативу. Підстави та правові наслідки припинення членства в кооперативі. Юридичні гарантії реалізації права членства в кооперативі.

Тема 5. Право кооперативного самоврядування

Поняття та зміст права кооперативного самоврядування. Структура органів самоврядування в кооперації. Загальні збори членів кооперативу як вищий орган кооперативного самоврядування, їх повноваження, порядок скликання і прийняття рішень. Збори уповноважених. Правління і голова кооперативу як виконавчо-розпорядчі органи кооперативного самоврядування. Виконавчий директор (виконавча дирекція) кооперативу.

Контрольно-ревізійні органи в кооперативі. Спостережна рада кооперативу.

Правове регулювання утворення та функціонування органів самоврядування об'єднань кооперативів. Правові засади самоврядування трудових колективів кооперативних підприємств.

Тема 6. Правове регулювання відносин власності в кооперації

Відносини власності у сфері кооперації. Поняття права кооперативної власності: доктринальний зміст і законодавче втілення. Місце кооперативної власності в системі форм власності в Україні. Суб'єкти права кооперативної власності.

Об'єкти права власності кооперативів та їх об'єднань. Зміст суб'єктивного права власності та правомочності власника. Похідні правові титули майна кооперативних організацій (право повного господарського відання, право оперативного управління тощо). Правовий режим майна кооперативу. Джерела і порядок формування майна кооперативу. Види внесків та паїв.

Вступні, членські, цільові внески, паї, додаткові паї. Майнові фонди кооперативу та об'єднання кооперативів, їх структура і правовий режим. Майнові права та обов'язки підприємств (організацій), створених кооперативами та їх об'єднаннями.

Тема 7. Правове регулювання господарської діяльності кооперативних організацій

Поняття кооперативної діяльності. Організаційно-правові форми кооперативної діяльності в Україні. Види і напрями діяльності кооперативів: загальна характеристика. Основні засади правового регулювання господарської діяльності кооперативних організацій.

Правове регулювання кооперативної торгівлі. Види зовнішньоекономічної діяльності кооперативів та їх об'єднань. Нормативно-правове забезпечення зовнішньоекономічної діяльності кооперативних організацій. Державне регулювання зовнішньоекономічної діяльності.

Ліцензування і квотування зовнішньоекономічних операцій. Зовнішньоекономічний договір (контракт). Особливості розгляду та вирішення зовнішньоекономічних спорів.

Правове регулювання розрахунково-касових операцій кооперативних організацій. Готівкові та безготівкові розрахунки. Порядок здійснення касових розрахунків в Україні. Способи здійснення безготівкових розрахунків, платіжні інструменти.

Тема 8. Правове регулювання договірних відносин кооперативних організацій

Кооперативи та їх об'єднання як суб'єкти договірних відносин. Нормативно-правове регулювання договірних відносин кооперативних організацій. Поняття договору. Класифікація договорів. Ознаки і види господарських договорів. Зміст і форма договору.

Порядок укладання, зміни та припинення договорів. Підстави та наслідки визнання договорів недійсними та неукладеними. Виконання договірних зобов'язань. Способи забезпечення належного виконання договірних зобов'язань. Відповідальність за порушення договірних зобов'язань. Договірні відносини кооперативних організацій у сфері господарсько-торговельної діяльності. Договір роздрібної купівлі-продажу. Договір поставки.

Контрактація сільськогосподарської продукції. Договір майнового найму (оренди). Договір лізингу. Договірні відносини кооперативних організацій у сфері виконання робіт і надання послуг. Договір підяду. Транспортні договори.

Договір доручення. Договір комісії. Договір схову. Договір страхування. Правове регулювання кредитних відносин кооперативних організацій. Договори позики, кредиту (види, значення, істотні умови). Договір банківського вкладу. Договори про спільну діяльність кооперативних організацій.

Модуль II. Особлива частина

Тема 9. Правове регулювання виробничої кооперації

Поняття виробничого кооперативу та особливості його юридичної природи. Законодавство про виробничі кооперативи. Особливості членства у виробничому кооперативі. Управління виробничим кооперативом.

Господарська діяльність виробничого кооперативу. Майно виробничого кооперативу. Майнова відповідальність виробничого кооперативу. Відповідальність членів виробничого кооперативу за зобов'язаннями кооперативу. Припинення виробничого кооперативу.

Тема 10. Правове регулювання обслуговуючої кооперації

Поняття обслуговуючого кооперативу, його види. Мета діяльності обслуговуючого кооперативу. Особливості членства в обслуговуючому кооперативі. Пайові внески до обслуговуючого кооперативу. Кооперативні виплати в обслуговуючому кооперативі.

Сільськогосподарські обслуговуючі кооперативи, принципи їх діяльності. Державна підтримка сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів. Види сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів (переробні, заготівельно-збутові, постачальницькі, сервісні кооперативи). Багатофункціональні обслуговуючі кооперативи. Вузькоспеціалізовані обслуговуючі кооперативи молочного, м'ясного, овочевого, зернового та іншого напрямку. Сільськогосподарський обслуговуючий кооперативний ринок.

Тема 11. Правове регулювання споживчої кооперації

Поняття споживчої кооперації та споживчого кооперативу (товариства). Правове регулювання організаційно-управлінських відносин у системі споживчої кооперації. Об'єкти і суб'єкти права власності споживчої кооперації. Майнові права членів споживчого товариства. Програма завершення розмежування і закріплення власності в споживчій кооперації України (Укоопспілки). Види і напрями діяльності споживчих кооперативів (товариств), їх об'єднань і створених ними підприємств та організацій.

Законодавче забезпечення здійснення споживчим товариством організації торговельного обслуговування, заготівель сільськогосподарської продукції, сировини, виробництва продукції та надання інших послуг. Житловий кооператив як об'єднання споживачів.

Нормативні джерела правового регулювання житлової кооперації. Житлові кооперативи та об'єднання співвласників багатоквартирних будинків. Кооперативи по задоволенню потреб у гаражах, дачних і садових ділянках.

Тема 12. Правове регулювання кредитної кооперації

Поняття і юридична природа кредитної спілки. Правове забезпечення діяльності кредитних спілок. Особливості створення і державної реєстрації кредитних спілок. Припинення діяльності кредитної спілки. Система органів самоврядування кредитної спілки, їх повноваження. Майнові фонди кредитної спілки, їх правовий режим.

Ліцензування окремих видів діяльності кредитної спілки. Правовий статус асоціацій кредитних спілок. Об'єднані кредитні

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин										
	денна форма					Заочна форма					
	усього	у тому числі				усього	у тому числі				
		л	П	лаб	інд		с.р.	л	сем	лаб	інд
Змістовий модуль 1. Загальна частина											
Тема 1. Кооперація та її взаємовідносини з державою	8	2	2			4					
Тема 2. Загальна характеристика кооперативного права	6	2				4					
Тема 3. Правовий статус кооперативів, їх об'єднань і створених ними підприємств	8	2	2			4					
Тема 4. Право членства в кооперативі	8	2				6					
Тема 5. Право кооперативного самоврядування	8	2	2			4					
Тема 6. Правове регулювання відносин власності в кооперації	8	2				6					
Тема 7. Правове регулювання господарської діяльності кооперативних організацій	6		2			4					
Тема 8. Правове регулювання договірних відносин кооперативних організацій	8	2				6					

Змістовий модуль 2. Особлива частина											
Тема 9. Правове регулювання виробничої кооперації	6		2			4					
Тема 10. Правове регулювання обслуговуючої кооперації	8	2				6					
Тема 11. Правове регулювання споживчої кооперації	6		2			4					
Тема 12. Правове регулювання кредитної кооперації	8	2				6					
ПМК	2										
Усього годин	90	18	12			58					

5. Теми лекційних занять

№ з/п	№ заняття	Назва теми	Кількість годин	
			денна	заочна
1		Тема 1. Кооперація та її взаємовідносини з державою	2	
2		Тема 2. Загальна характеристика кооперативного права	2	
3		Тема 3. Правовий статус кооперативів, їх об'єднань і створених ними підприємств	2	
4		Тема 4. Право членства в кооперативі	2	
5		Тема 5. Право кооперативного самоврядування	2	
6		Тема 6. Правове регулювання відносин власності в кооперації	2	
7		Тема 8. Правове регулювання договірних відносин кооперативних організацій	2	
8		Тема 10. Правове регулювання обслуговуючої кооперації	2	
9		Тема 12. Правове регулювання кредитної кооперації	2	
Разом			18	

6. Теми практичних занять

№ з/п	№ заняття	Назва теми	Кількість годин	
			заоч.	денна
1		Тема 1. Кооперація та її взаємовідносини з державою		2
2		Тема 3. Правовий статус кооперативів, їх об'єднань і створених ними підприємств		2
3		Тема 5. Право кооперативного самоврядування		2
4		Тема 7. Правове регулювання господарської діяльності кооперативних організацій		2
5		Тема 9. Правове регулювання виробничої кооперації		2
6		Тема 11. Правове регулювання споживчої кооперації		2
Разом				12

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Тема 1. Кооперація та її взаємовідносини з державою	4	
2	Тема 2. Загальна характеристика кооперативного пра	4	
3	Тема 3. Правовий статус кооперативів, їх об'єднань і створених ними підприємств	4	
4	Тема 4. Право членства в кооперативі	6	
5	Тема 5. Право кооперативного самоврядування	4	
6	Тема 6. Правове регулювання відносин власності в кооперації	6	
7	Тема 7. Правове регулювання господарської діяльності кооперативних організацій	4	
8	Тема 8. Правове регулювання договірних відносин кооперативних організацій	6	
9	Тема 9. Правове регулювання виробничої кооперації	4	
10	Тема 10. Правове регулювання обслуговуючої кооперації	6	
11	Тема 11. Правове регулювання споживчої кооперації	4	
12	Тема 12. Правове регулювання кредитної кооперації	6	
	Разом	58	

8. Індивідуальні завдання

(за планом не передбачено)

Примірний перелік індивідуальних завдань студентів:

- Визначення та планування індивідуальних завдань з дисципліни;
- Вибір завдань та затвердження графіку їх виконання;
- Вибір і затвердження тем доповідей до студентський науково-практичних конференцій;
- Вибір і затвердження тем пошукових робіт;
- Захист доповідей, творчих завдань;
- Захист рефератів та пошукових робіт.

9. Методи навчання

Вивчення навчальної дисципліни передбачає використання різноманітних методів та технологій викладання і навчання.

Вивчення навчальної дисципліни передбачає використання різних методів та технологій викладання і навчання.

- **словесні методи** (лекція, навчальна дискусія, диспут тощо);
- **практичні методи** (практичні заняття з моделюванням ситуацій та розв'язуванням тематичних кейсів);
- **наочні методи** (мультимедійна презентація);
- **робота з навчально-методичною літературою, науковими джерелами і електронними ресурсами** (самостійне опрацювання додаткової науково-методичної літератури);
- **інтерактивні методи навчання**;
- **індивідуальна науково-дослідна робота здобувачів вищої освіти.**

10. Критерії та методи оцінювання

Оцінка за шкалами ECTS, стобаловою, розширеною	Критерії оцінювання	Рівень досягнень студента
А 90-100 балів ВІДМІННО	Студент володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на поглибленому рівні; комплексом знань та вмінь, який характеризується системністю. Вільно викладає зміст питань освітнього компонента, розуміє його значення для професійної підготовки.	ВИСОКИЙ
В 82-89 балів ДУЖЕ ДОБРЕ	Студент володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на поглибленому рівні. Студент володіє комплексом знань та вмінь, який є частково-впорядкованим. У процесі застосування знань студент спроможний вибрати необхідній елемент комплексу знань та вмінь.	ВИСОКИЙ
С 74-81 балів ДОБРЕ	Студент володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на підвищеному рівні, може усвідомлено застосовувати знання та вміння для висвітлення суті питання. Комплекс знань частково-структурований. Знання застосовуються переважно у знайомих ситуаціях.	ДОСТАТНІЙ
D 64-73 балів ДОБРЕ	Студент володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на середньому рівні, може проілюструвати власними прикладами відповідь на питання, частково усвідомлює специфіку навчальних ситуацій тощо, має знання про способи розв'язування типових ситуацій . Однак процес самостійного розв'язування ситуацій потребує опори на зразок.	ЗАДОВІЛЬНИЙ
Е 60-63 балів ДОСТАТНЬО	Студент володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компоненту на середньому рівні. Має уявлення про специфіку навчальних ситуацій. Виконання дій при роз'ясненні задач, ситуацій частково усвідомлюється, здійснюється частково правильно.	НИЗЬКИЙ
F _x 35-59 балів НЕЗАДОВІЛЬНО	Студент володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на елементарному рівні, має уявлення про зміст основних розділів. Виконання окремих дій відбувається не усвідомлено, однак переважно правильно, навчально-пізнавальна активність мотивується ситуативно-прагматичним інтересом.	НЕЗАДОВІЛЬНО
F 0-34 балів НЕПРИЙНЯТО	Студент володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на елементарному рівні, має уявлення про зміст окремих розділів.	

Поточний контроль відбувається на усіх видах аудиторних занять реалізується такими методами: усного і письмового опитування, тестування, вирішення ситуаційних завдань, написання есе (рефератів), презентацій командних (групових) проєктів, тощо.

Поточний контроль виконання самостійної роботи здійснюється за усіма темами.

Модульний контроль у вигляді письмової відповіді, тестування, вирішення ситуаційних завдань, тощо.

Методи підсумкового оцінювання: екзамен.

11. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Поточне тестування та самостійна робота					Поточний модульний контроль	Поточне тестування та самостійна робота					Підсумковий модульний контроль	Сума	Екзамен	Загальна кількість балів
T1	T2	T3	T4	T5		T6	T7	T8	T9	T10				
4	4	4	4	4	10	4	4	4	4	4	10	60	40	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		Для диференційованого заліку, екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	Для не диференційованого заліку
90 – 100	A	відмінно	Зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D		
60-63	E	задовільно	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

12. Методичне забезпечення

1. Навчально-методичний комплекс з навчальної дисципліни «Кооперативне право».

13. Рекомендована література

Базова

- Семчик В.І. Кооперативне право. Навчальний посібник / В.І. Семчик. – К.: Ін Юре, 2016. – 336 с.

- Кредитна кооперація України: сучасний стан та перспективи розбудови: Монографія / За заг. Ред.. В.П. Хомутенко. – Одеса: Печатний дом, 2017. – 348 с.

- Гладкий С.О. Кооперативне право. Навчально-методичний посібник для самостійного вивчення навчальної дисципліни / С.О. Гладкий. – Полтава, 2016. – 264 с.

- Зіновчук В. В. Принципи кооперації: вчора, сьогодні, завтра. Кооперативні читання. Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції. Житомир, 2019. – С. 6–15.

- Мілька А.І. Ефективність соціально-економічної діяльності підприємств та організацій споживчої кооперації. Полтава, 2016. – 196 с. / <http://dspace.puet.edu.ua/handle/123456789/4981>
- Коверзнев В.О. Кооперація як форма економічної співпраці: господарсько-правовий аспект / В.О. Коверзнев. – Кошице, 2017. – С. 13-15.
- Закон України «Про кооперацію» від 10.07.2003 року, N 1087-IV / <https://ips.ligazakon.net/document/T031087>
- Закон України «Про сільськогосподарську кооперацію» від 21.07.2020 року. Голос України. 2020. № 144. / https://ips.ligazakon.net/document/view/z970469?ed=2020_07_21
- Балабаниць А.В., Горбашевська М.О., Кислова Л.А., Мацука В.М. Корпоративне управління : навчальний посібник (для студентів спеціальностей 073 «Менеджмент», 242 «Туризм» (усіх форм навчання)). Маріуполь : МДУ, 2019. 234 с.
- Бондар-Підгурська О. В., Глебова А. О. Ділове адміністрування (корпоративне управління): навчальний посібник. Київ : Кондор, 2017. 488 с.
- Живко З. Б., Сватюк О. Р., Копитко М. І. Корпоративне управління в системі економічної безпеки : навчальний посібник. За заг. ред. З. Б. Живко. Львів: ЛьвДУВС, 2018. 456 с.
- Швець Ф. Д. Корпоративне управління : навчальний посібник. Рівне : НУВГП, 2017. 320 с.

Додаткова

- Анісімова О. М., Анісімов Д. О. Рівень використання інформаційних систем як важлива складова потенціалу у корпоративному управлінні. *Вісник Хмельницького національного університету. Серія : Економічні науки.* 2017. № 4. С. 146-149.
- Козирева О. В. Конспект лекцій з дисципліни «Корпоративне управління» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою Менеджмент організацій і адміністрування (за видами економічної діяльності). Харків : НФаУ. 2018. 295 с.
- Мішеніна Г. А., Матвєєва Ю. Т. Корпоративне управління : конспект лекцій. Суми : Сумський державний університет, 2018. 212 с.
- Полінкевич О. М. Порівняльний аналіз моделей корпоративного управління підприємницьких структур. *Економічний форум.* 2017. № 4. С. 158–167.
- Сердюков К. Г. Організація стратегічного управління акціонерним товариством в умовах трансформації корпоративного контролю. *Управління розвитком.* 2017. № 1–2. С. 89–94.
- Феєр О. В. Корпоративне управління : курс лекцій для студентів ОС «Магістр» спеціальності 073 «Менеджмент». Мукачево : МДУ, 2017. 85 с.

Інформаційні ресурси

Інтернет джерела:

11. Децентралізація дає можливості, 2021 : <https://decentralization.gov.ua>
12. Законодавство України : <http://www.zakon.rada.gov.ua>
13. Сайт Верховної ради України : <http://www.rada.gov.ua>
14. Сайт Кабінету міністрів України : <http://www.kmu.gov.ua>
15. Інструментарій сучасного менеджменту : <http://www.management.com>
16. Інтернет-портал для управлінців : <http://www.management.com>
17. Загальноекономічний глосарій : <http://www.ssu-ekonomika.net>
18. Державна служба статистики України : <http://www.ukrstat.gov.ua/>
19. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку : <http://www.ssmc.gov.ua/fund/sro>
20. Балабаниць А.В., Горбашевська М.О., Кислова Л.А., Мацука В.М. Корпоративне управління : навчальний посібник (для студентів спеціальностей 073 «Менеджмент», 242 «Туризм» (усіх форм навчання)). Маріуполь : МДУ, 2019. 234 с. : https://repository.mdu.in.ua/jspui/bitstream/123456789/1649/1/NP_Korp_upravlinnia.pdf
21. Швець Ф. Д. Корпоративне управління : навчальний посібник. Рівне : НУВГП, 2017. 320 с. : <https://ep3.nuwm.edu.ua>